

Резолюция на Парламентарната асамблея Евронест относно развитието на енергийната ефективност и устойчивостта на енергетиката в ЕС и източноевропейските партньори

(2018/C 343/03)

ПАРЛАМЕНТАРНАТА АСАМБЛЕЯ ЕВРОНЕСТ,

- като взе предвид учредителния акт на Парламентарната асамблея Евронест от 3 май 2011 г.,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 30 ноември 2016 г., озаглавено „Ускоряване на иновацията в областта на чистата енергия“ (COM(2016)0763),
- като взе предвид съвместната декларация от срещата на високо равнище на Източното партньорство в Рига от 21 и 22 май 2015 г.,
- като взе предвид Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (РКООНИК) и Протокола от Киото към нея,
- като взе предвид Парижкото споразумение и Решение 1/CP.21 на Конференцията на страните, проведена в Париж от 30 ноември до 11 декември 2015 г.,
- като взе предвид Парижкото споразумение към Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата, ратифицирано от Европейския съюз, по което държавите от Източното партньорство също са страна,
- като взе предвид Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие, приета на срещата на върха на ООН по въпросите на устойчивото развитие на 25 септември 2015 г., и по-специално целите на ООН от 2003 г. за устойчиво развитие – № 7 „Достъпна и чиста енергия“ и № 13 „Действия по климата“,
- като взе предвид резолюциите на Парламентарната асамблея Евронест от 22 март 2016 г. относно развитието на политиките в областта на неконвенционалния газ и потенциалното въздействие върху енергийните пазари в ЕС и източноевропейските държави партньори и от 1 ноември 2017 г. относно засилването на енергийното сътрудничество в рамките на Източното партньорство с оглед на изпълнението на Парижкото споразумение относно изменението на климата от 2015 г.,
- като взе предвид споразуменията за асоцииране между ЕС, от една страна, и Грузия, Молдова и Украйна, от друга страна, и по-специално разпоредбите относно сътрудничеството в областта на енергетиката,
- като взе предвид споразумението (Споразумение за всеобхватно и засилено партньорство между ЕС, от една страна, и Армения, от друга страна), подписано на 24 ноември 2017 г. и ратифицирано от Армения, и по-специално разпоредбите относно енергийното сътрудничество,
- като взе предвид съвместното изявление на министрите на външните работи на държавите от Вишеградската група относно Източното партньорство след резултатите от срещата им във Варшава на 12 април 2017 г., с което се предоставят перспективи за членство в ЕС на тези държави от Източното партньорство, които се интересуват от това,
- като взе предвид резолюцията на Европейския парламент от 6 октомври 2016 г. относно изпълнението на Споразумението от Париж и Конференцията на ООН по изменението на климата в Маракеш през 2016 г.,
- като взе предвид декларацията на министрите на държавите – членки на ЕС и източноевропейските партньори от 18 октомври 2016 г. относно околната среда и изменението на климата в рамките на Източното партньорство,
- като взе предвид законодателния пакет на Комисията от 30 ноември 2016 г. относно „Чиста енергия за всички европейци“,
- като взе предвид съвместния работен документ на службите на Комисията и на Европейската служба за външна дейност от 15 декември 2016 г., озаглавен „Източно партньорство – съсредоточаване върху ключовите приоритети и резултати“,
- като взе предвид Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност и нейното преразглеждане през 2016 г.,
- като взе предвид Директива 2009/28/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и за изменение и впоследствие за отмяна на директиви 2001/77/ЕО и 2003/30/ЕО,
- като взе предвид Директива 2010/31/ЕС относно енергийните характеристики на сградите и нейното преразглеждане през 2016 г.,
- като взе предвид документа „Източно партньорство – 20 цели за 2020 г.“ и националните стратегически документи за енергетиката на Армения, Азербайджан, Беларус, Грузия, Молдова и Украйна за периода до 2020 г. и до 2030 г.,
- като взе предвид създаването на Източноевропейското партньорство за енергийна ефективност и опазване на околната среда (E5P) през 2009 г.,

- като взе предвид създаването на Доверителния фонд за техническа помощ за Източното партньорство през 2010 г.,
 - като взе предвид създаването на механизма на ЕС за инвестиции по линия на добросъседството през 2008 г.,
 - като взе предвид програмата „EU4Energy“,
 - като взе предвид доклада на Международната агенция по енергетика от 2017 г. относно енергийната ефективност,
 - като взе предвид документа „Ускоряване на инициативите и възможностите за енергийна ефективност в Източна Европа, Кавказ и Азия“ на Копенхагенския център за енергийна ефективност от 2015 г.,
 - като взе предвид „Годишния доклад за изпълнението“ на секретариата на Енергийната общност за 2017 г.,
- А. като има предвид, че световното търсене на енергия нараства с темп, сравним с този на населението, човешката дейност и технологичното развитие, като по този начин се засилва световната конкуренция за ресурсите от изкопаеми горива; като има предвид, че това излага на риск енергийната ни ефективност и устойчивостта на енергетиката ни;
- Б. като има предвид, че транспортният сектор е отговорен за една трета от енергийното потребление на ЕС и поради това играе важна роля в прехода към нови енергийни решения и нисковъглеродно общество;
- В. като има предвид, че 193 държави подписаха Парижкото споразумение на Конференцията на ООН по изменението на климата през 2015 г.; като има предвид, че с това глобално споразумение се залагат цели и механизми и се създават обвързващи национални задължения с цел да се реагира на изменението на климата; като има предвид, че като страна по Споразумението ЕС пое ангажимент да намали вътрешните емисии на парникови газове с най-малко 40 % до 2030 г. в сравнение с 1990 г.; като има предвид, че Парижкото споразумение влезе в сила на 4 ноември 2015 г.; като има предвид, че са необходими по-значителни намаления на емисиите, за да се постигнат целите от Парижкото споразумение;
- Г. като има предвид, че за да се постигне значително намаляване на емисиите, страните по Парижкото споразумение трябва да се справят с въглеродната интензивност на своите енергийни системи и да приложат амбициозни стратегии за осъществяване на преход към нисковъглеродни пазари в глобалната икономика;
- Д. като има предвид, че енергийната ефективност е от ключово значение за осигуряване на безопасна, надеждна, достъпна и устойчива енергийна система за бъдещето; тя е единственият енергиен ресурс, който всяка държава притежава в изобилие, и е най-бързият и най-евтин начин за решаване на въпроса с енергийната сигурност и предизвикателствата в областта на околната среда и икономиката;
- Е. като има предвид, че енергийната ефективност има потенциала да подпомогне икономическия растеж, да подобри социалното развитие, да насърчи устойчивостта на околната среда, да гарантира сигурността на енергийната система и да спомогне за натрупване на благосъстояние, създаване на нови работни места, приходи за предприятията, икономии на енергийни източници, предотвратяване на замърсяването, постигане на енергийна независимост на държавите чрез ефективно потребление на енергия и използване на екологосъобразни предприятия за електроенергия; като има предвид, че подобряването на енергийната ефективност може да допринесе за намаляване на енергийната бедност чрез предоставяне на енергия на по-достъпни цени;
- Ж. като има предвид, че участниците в срещата на върха на Източното партньорство в Рига през 2015 г. отново потвърдиха намерението си за по-нататъшно задълбочаване на двустранното и многостранното сътрудничество в областта на изменението на климата и енергетиката; като има предвид, че в съответствие с прегледа на европейската политика за съседство от ноември 2015 г. ЕС и източноевропейските партньори отделят по-голямо внимание на енергийната сигурност, енергийната ефективност, устойчивостта на енергетиката и действията в областта на климата;
- З. като има предвид, че потреблението на енергия в рамките на източноевропейския регион се очаква да нараства с по-бърз темп от средния за ЕС като част от общата тенденция, съпътстваща икономическото и социалното развитие на региона; като има предвид, че потенциалът за енергийна ефективност остава огромен;
- И. като има предвид, че следователно е в икономически, социален и екологичен интерес както на ЕС, така и на източноевропейските държави партньори да намалят емисиите на въглероден диоксид, дължащи се на използването на изкопаеми горива, да разработят алтернативни, устойчиви и икономически ефективни източници на енергия и да увеличат енергийната ефективност;
- Й. като има предвид, че ЕС въведе директиви с оглед постигането на сигурна, устойчива и конкурентоспособна енергетика; като има предвид, че ЕС разполага с набор от цели, по-специално за намаляване на емисиите на парникови газове с 40 % в сравнение с равнищата от 1990 г., и понастоящем работи по определянето на цели за увеличаване на дела на енергията от възобновяеми източници, потребявана в ЕС, и за повишаване на енергийната ефективност с най-малко около 30 % в сравнение с прогнозите за 2030 г.; като има предвид, че енергийната ефективност е фактор, благоприятстващ устойчивата икономика и строителния сектор в ЕС и държавите от Източното партньорство;

- К. като има предвид, че регионалният диалог относно енергийната политика в рамките на Източното партньорство се е засилил през последните години, като обхваща сближаването на енергийните пазари, диверсификацията на енергийните доставки и транзит, разработването на устойчиви енергийни източници, както и инфраструктурите от общ и регионален интерес;
- Л. като има предвид, че мерките за икономии на енергия и енергийна ефективност, заедно със засиленото използване на възобновяеми енергийни източници, също би допринесло за намаляване на множеството форми на енергийна зависимост, включително финансова зависимост, технологична зависимост или зависимост от изкопаеми горива в сектора на ядрената енергетика и в сектора на изкопаемите горива, придобиване и притежание на стратегическа енергийна инфраструктура и инвестиции в енергийни проекти от ненадеждни трети страни в ЕС и в източноевропейските държави партньори;
- М. като има предвид, че източноевропейските държави партньори са се ангажирали с приемането и прилагането на политически и правни рамки за възобновяеми източници на енергия и енергийна ефективност;
- Н. като има предвид, че през 2013 г. Армения, Грузия и Молдова се присъединиха към Източноевропейското партньорство за енергийна ефективност и опазване на околната среда (E5P), създадено първоначално с Украйна и имащо за цел да насърчава енергийната ефективност и инвестициите в околната среда в държавите от Източното партньорство;
- О. като има предвид, че международните финансови институции все още играят съществена роля, като набират национални средства и заеми за инвестиране в устойчиво използване на енергията и развитие на възобновяеми източници на енергия;
- П. като има предвид, че ЕС и източноевропейските държави партньори трябва да вземат предвид цялостната конкурентоспособност на своите икономики и енергийни сектори при формирането на адекватни политики за налагане на задължения за енергийна ефективност в промишлените сектори, развиването на възобновяеми енергийни източници и интегрирането им в националния енергиен микс;

Съгласуваност на действията

1. приветства мнението на страните по Парижкото споразумение за изменението на климата, тъй като изменението на климата представлява опасност за мира и стабилността, за световния икономически просперитет, за намаляването на бедността и за устойчивото развитие; приветства ангажимента на страните да извършват колективни действия за ограничаване на увеличението на глобалната средна температура до стойности далеч под 2 °C спрямо нивата от прединдустриалния период и избягване на значителни неблагоприятни въздействия върху климата;
2. приветства ангажимента на държавите – членки на ЕС и източноевропейските партньори към Парижкото споразумение; взема под внимание „планираните национално определени приноси“, представени от тези държави с цел да се намалят емисиите на парникови газове; призовава съответните правителства на тези държави да адаптират своите планирани национално определени приноси към Парижкото споразумение и към целите на ООН за устойчивото развитие до 2030 г.; отбелязва значението на националните планове в областта на енергетиката и изменението на климата за планирането и гарантирането на спазване на ангажиментите, поети по горепосочените рамки; подчертава, че е в общ интерес на държавите от Източното партньорство да засилят двустранното и многостранното сътрудничество в областта на енергетиката с оглед на постигане на съответните си цели в областта на климата;
3. приветства съобщението на Комисията за определяне на рамка за ускоряване на иновациите на ЕС в областта на чистата енергия; подчертава необходимостта от регулаторна и финансова рамка за иновациите в областта на енергетиката, която да бъде съгласувана с Енергийната пътна карта на ЕС за периода до 2050 г. и с ангажиментите на ЕС, поети в рамките на Парижкото споразумение, и която да насърчава ефикасното и устойчиво използване на всички енергийни източници, така че да се постигнат икономии на енергия и по-широки ползи, включително в областта на здравеопазването, безопасността и качеството на въздуха и водата, като в същото време се гарантират конкурентоспособността на промишлеността, енергийните доставки, както и цялостен отговор на екологичните проблеми; отчита, че рамката за ускоряване на иновациите в областта на чистата енергия в ЕС е неразделна част от по-широк набор от законодателни предложения, изложени в пакета „Чиста енергия за всички европейци“, и поради това следва да засили различните му елементи, ангажиментите на Съюза, поети съгласно Парижкото споразумение и законодателството и принципите на енергийния съюз като цяло, по-специално тези, които са отразени в рамката в областта на климата и енергетиката до 2030 г. и в Енергийната пътна карта за периода до 2050 г.;
4. счита, че постигането на целите на Парижкото споразумение ще изисква значителни и структурни промени в икономиките и енергийните системи на страните, включително постепенното преминаване към по-диверсифициран енергиен микс, насърчаване на устойчиви енергийни източници и повишаване на енергийната ефективност във всички сектори, включително сектора на транспорта и строителството;
5. подчертава значението на мерките за икономии на енергия и енергийна ефективност за енергийната сигурност на ЕС и особено на държавите от Източното партньорство; отбелязва, че държавите от Източното партньорство са средно три пъти по-енергоемки от средната държава – членка на ЕС, и подчертава, че намаляването на тази разлика е най-ефикасният начин за намаляване на енергийната зависимост на съответните държави от Източното партньорство от трета държава;

6. споделя виждането, че успешното внедряване на иновациите в областта на енергетиката представлява предизвикателство с много измерения, което обхваща ЕС и държавите от Източното партньорство; подчертава, че това предизвикателство изисква ангажимент от страна на всички заинтересовани лица, гражданите, академичната общност, организациите за научни изследвания и технологии, малките и средни предприятия (МСП), стартиращите предприятия, енергийните и строителните дружества, доставчиците на мобилност, доставчиците на услуги, производителите на оборудване, дружествата в областта на информационните технологии и далекосъобщенията, финансовите институции, управленските органи на равнището на Съюза, на национално, регионално и местно равнище, общностите за енергия от възобновяеми източници, неправителствените организации, преподавателите и лицата, формиращи общественото мнение; изтъква значението на новите бизнес модели, които използват иновативни цифрови технологии, наред с другото, за оптимизиране на генерирането, съхранението, търговията със и потреблението на собствена, произведена на място чиста енергия, както и за увеличаване на достъпа до възобновяеми енергийни източници, особено за домакинства, засегнати от енергийна бедност;
7. подчертава значението на разработването на технологии за енергия от възобновяеми източници и на повишаването на енергийната ефективност за намаляването на емисиите от парникови газове във всички енергийни сектори, като по този начин ще се допринесе за изпълнението на индивидуалните ангажименти, поети от страните по Парижкото споразумение; счита, че тези политики са от решаващо значение за икономическия растеж и заетостта; призовава Европейската комисия и националните органи в ЕС и в държавите от Източното партньорство да падат тласък за интегрирана система от общи мерки за насърчване на използването на възобновяеми енергийни източници и енергийната ефективност; подчертава, че тези мерки следва да включват стимули за икономии на енергия във всички икономически сектори, включително строителството и транспорта; призовава също така за интегриране на политиките за енергия от възобновяеми източници и за енергийна ефективност във всички сектори, свързани с производството, преноса, разпределението и съхранението на енергия;
8. призовава ЕС и държавите от Източното партньорство да засилят регионалното сътрудничество и да насърчат модернизацията на енергийните си мрежи; отбелязва, че това може да стане чрез разработване и насърчване на „интелигентни енергийни мрежи“, както и чрез изграждане на нови взаимосвързани и трансгранични инфраструктури; подчертава, че това трябва да се допълни от мерки, съсредоточени върху промени в поведението, икономии на енергия и подкрепа за потребителите; отбелязва, че е важно тези мерки да подчертават ползите от преминаването от изкопаеми горива към енергия от възобновяеми източници, особено в сектори като топлоснабдяването; подчертава също и необходимостта от разработване на силна интернет мрежа, която да служи като опора за поддържане на операциите в интелигентната мрежа, както и от гарантиране на киберсигурността на критичните инфраструктури;
9. подчертава ключовата роля на регионалните и местните органи за прилагане на мерките за енергийна ефективност; припомня необходимостта от оказване на подкрепа на тези органи и повишаване на знанията и уменията им в тази област; изтъква необходимостта от създаване и насърчване на партньорства на общини в държавите от Източното партньорство с общини в ЕС, прилагащи най-добри практики;
10. подчертава, че диверсификацията на енергийните източници и на маршрутите за доставка, които включват пътища за доставка на газ чрез обратен поток, е от ключово значение за енергийната сигурност на държавите – членки на ЕС и на източноевропейските държави партньори, както и за способността им да изпълняват ангажименти по отношение на политиките в областта на енергийната ефективност;
11. подчертава, че новите маршрути не трябва да водят до повишена зависимост от доминиращите доставчици на газ, нито да подкопават регионалната енергийна сигурност и стратегията на ЕС за енергиен съюз; подчертава, че всички нови морски и сухоземни части на тръбопроводната инфраструктура трябва да спазват правилата за опазване на околната среда и основните принципи, залегнали в съответното законодателство на ЕС; посочва, че газопроводът „Северен поток 2“ ще окаже отрицателно въздействие върху ключовата цел за диверсификация на енергийните доставки и по този начин ще застраши перспективите за изграждане на ефикасна енергийна екосистема;
12. приветства откриването и развиването на междусистемни газопроводни връзки и обратни потоци, Южния газов коридор и утвърждаването му с цел усвояване на допълнителни газови ресурси от Туркменистан, и новите съоръжения, които позволяват износа/вноса на втечен природен газ, което включва добива на природен газ от конвенционални и неконвенционални източници; отбелязва значението на сътрудничеството между ЕС и източноевропейските партньори в осигуряването на доставките на газ, по-специално капацитета за обратен поток на природен газ към Украйна от Унгария, Полша и Словакия, както и към Молдова от Румъния;
13. приветства откриването и развиването на междусистемни газопроводни връзки и обратни потоци, Южния газов коридор и новите съоръжения, които позволяват износа/вноса на втечен природен газ, което включва добива на природен газ от конвенционални и неконвенционални източници; отбелязва значението на сътрудничеството между ЕС и източноевропейските партньори в осигуряването на доставките на газ, по-специално капацитета за обратен поток на природен газ към Украйна от Унгария, Полша и Словакия, както и към Молдова от Румъния;
14. подкрепя пазарните енергийни политики, основани на открита и лоялна конкуренция между доставчиците на енергия и прозрачността на пазара; отбелязва, че енергийният съюз на ЕС води до създаването на общоевропейски енергиен пазар, в който държавите от Източното партньорство са важни участници; настоятелно призовава

Комисията и националните органи на държавите от Източното партньорство да извършват непрекъснат преглед на пазарните правила и да предлагат адаптации с цел създаване на по-благоприятна среда за инвестиции във възобновяеми енергийни източници, реагиране на пропуските на пазара и насърчаване на енергийна ефективност; подчертава значението на създаването на стимули, с което да се гарантират равнопоставени условия на конкуренция в енергийния сектор, както и на премахването на необоснованите субсидии за утвърдени източници на енергия, които изкривяват енергийните пазари;

15. подчертава необходимостта от осигуряване на привлекателен стопански климат и подходяща регулаторна рамка, за да се насърчава частният сектор да инвестира във възобновяеми енергийни източници, в техните инфраструктури за пренос на енергия и в трансграничната търговия с електроенергия, произведена от възобновяеми източници;
16. подчертава ролята и потенциала на сградите за повишаване на енергийната ефективност и колко е важно да се ремонтират енергийно неефективните сгради в държавите от ЕС и Източното партньорство с цел да се увеличи максимално тяхната енергийна ефективност;
17. призовава органите на партньорските държави, които са асоциирани с ЕС, да ускорят сближаването на своите законодателства със законодателството на ЕС, отнасящо се до изменението на климата и енергетиката, съгласно предвиденото в споразуменията за асоцииране; във връзка с това подчертава значението на сътрудничеството с Енергийната общност, Европейската комисия и държавите – членки на ЕС с оглед създаването на правни, институционални, финансови, икономически и технологични предпоставки, за да се гарантира плавен и социално приемлив преход към развитие с ниски нива на въглеродни емисии; приветства неотдавнашното разширяване на Енергийната общност с Грузия, като същевременно подчертава необходимостта от изпълнение в пълна степен на разпоредбите за членство в общността; приветства кандидатурата на Беларус за статут на наблюдател в тази организация;
18. отбелязва, че научните изследвания, развитието и инвестициите в областта на чистата енергия зависят в решителна степен от стабилността на пазара и предвидимостта и сигурността на регулаторната уредба, което изисква амбициозна и резултатна дългосрочна политическа визия, включително свързани с енергията и климата цели и ангажменти, устойчиви целенасочени стимули и дългосрочен собствен капитал, така че да се създадат еднакви условия на конкуренция между технологиите, като по този начин се способства за иновации, улесняват се енергийните доставки, намаляват се пречките пред навлизането на пазара, а по отношение на иновациите в областта на чистата енергия се улеснява постигането на критична маса, необходима за внедряването им на пазара; подчертава, че е необходимо да се отдаде по-ясен приоритет на системните иновации в областта на енергетиката, както и на насърчаването на образованието и предприемачеството, тъй като иновациите не са обусловени само от технологиите; подчертава, че е необходимо този системен подход да може да интегрира ефективно различните решения, които са налични или са в процес на разработване, по-специално по отношение на енергийната ефективност и интегрирането на възобновяемите енергийни източници; призовава за използването на технологични и иновационни платформи с произход от ЕС и държавите от Източното партньорство, с помощта на които да се определят потенциалните иновации в областта на чистата енергия, които заслужават целенасочено подпомагане;
19. подчертава, че научните изследвания и иновациите чрез частния сектор, и особено чрез малките и средните предприятия (МСП), са от ключово значение за оказване подкрепа за чиста енергия, енергийна ефективност, устойчивост на енергетиката, подобряване и подпомагане на създаването на работни места, растеж и инвестиции в ЕС и Източното партньорство; подчертава, че е необходимо финансирането на МСП да бъде адаптирано към техните потребности; счита, че за постигането на успешен преход към устойчива, декарбонизирана икономика е необходимо да се гарантира, че пазарите на труда могат да реагират адекватно на новото търсене на иновативни системи за чиста енергия, при отчитане на необходимостта от честен и справедлив преход;
20. счита, че включването на съответната информация в интегрираните национални планове в областта на енергетиката и климата може да спомогне за енергийната ефективност; подчертава в този контекст значението на насърчаването на най-добри практики и на обмена на информация, както и рационализирането на правилата за участие в програмите за иновации в областта на енергетиката за всички организации, предприятия, университети и институти, както от ЕС, така и от държавите от Източното партньорство;
21. подчертава необходимостта от допълнително увеличаване на финансирането на съвместни научни изследвания в областта на енергетиката, а така също и рационализиране на иновациите в областта на енергетиката в другите обществени предизвикателства;
22. продължава да изразява загриженост във връзка със сложността на съществуващите финансови инструменти и подчертава необходимостта от по-голяма съгласуваност между съответните фондове, предвидени за проекти за чиста енергия; призовава Комисията да опрости достъпа и да увеличи бюджета, включително пренасочването на малка част от преките субсидии за изкопаеми горива, с цел насърчаване и ускоряване на устойчивото развитие;
23. призовава ЕС и държавите от Източното партньорство, когато предприемат мерки във връзка с енергийния сектор и други свързани с него сектори, да полагат повече усилия в подкрепа на иновациите в устойчиво снабдяване със суровини, по-добро проектиране на продуктите, рециклиране, повторна употреба и каскадно използване на наличните метали и материали в контекста на кръговата икономика и икономии на енергия;

24. подчертава интереса на ЕС и държавите от Източното партньорство да идентифицират и да се борят с бюрократията, корупцията и нелоялните пазарни практики предвид тяхното отрицателно въздействие в ранните етапи на революционните нововъзникващи технологии;
25. приканва ЕС и държавите от Източното партньорство да увеличат усилията си за подкрепа и хармонизация на образованието в академичните области от значение за енергийната ефективност; подчертава, че образованието е от решаващо значение за иновациите и устойчивото развитие;
26. признава необходимостта от програма за системно образование и ангажираност, предназначена да позволи на обществото да вземе пълноценно участие в преобразуването на енергийната система и да позволи на гражданите от всички възрастови групи да преминат постепенно от осведоменост и разбиране към активно участие и поемане на ръководна роля; призовава ЕС и държавите от Източното партньорство да насърчават ангажираността на гражданите по въпроси, свързани с енергетиката, чрез кампании за повишаване на осведомеността, всеобхватна и достъпна информация; подчертава, че е необходимо да бъдат предвидени адекватни мерки за професионална преквалификация, за да е възможен социално приемлив преход към нисковъглеродна икономика;
27. счита, че в градските райони, в допълнение към декарбонизацията и санирането на сгради, съществуват опасения и по отношение на зелените площи; препоръчва приоритетно включване на градските зелени площи с оглед на необходимостта на тяхното изчезване;
28. счита, че транспортният сектор притежава огромен потенциал и следва да играе жизненоважна роля при прехода, и насърчава ЕС и държавите от Източното партньорство да подкрепят и да насърчават мобилност с ниски емисии;

Многостранно сътрудничество и успешни програми

29. приветства промените, приети от Армения в закона за икономии на енергия и енергията от възобновяеми източници и плана за производство на 30 % от електроенергията от възобновяеми източници до 2020 г.; подчертава потенциала за повишаване на енергийната ефективност в сградите и топлоснабдяването;
30. приветства усилията на Азербайджан да приеме нови законодателни актове, както и да подмени технологиите и съоръженията със съвременни такива; решително подкрепя новите програми, целящи да повишат енергийната ефективност до 2020 г., и създаването на Държавна агенция за алтернативни и възобновяеми енергийни ресурси с цел хармонизиране на енергийната ефективност; подчертава необходимостта от насърчаване на институт за енергийна ефективност и от повишаване на ефективността на сградите;
31. подкрепя отделянето на все повече внимание на енергийната ефективност от страна на правителството, и по-специално на намаляването на емисиите на парникови газове, увеличаването на дела на енергията от възобновяеми източници в енергийния микс и намаляването на потреблението на енергия; отново призовава обаче ЕС и органите на Беларус да дадат приоритет на безопасността на беларуската атомна електроцентрала в Островец и да гарантират, че напредъкът в отношенията между ЕС и Беларус зависи от по-голямата отвореност и сътрудничество на Беларус и от пълното спазване на международните стандарти за ядрена безопасност и за безопасност по отношение на околната среда;
32. решително подкрепя ангажимента на Грузия по отношение на енергийната ефективност; приветства присъединяването към Енергийната общност през 2017 г.; приветства интензивната работа, извършвана понастоящем по разработването и финализирането на законопроекти за енергетиката, енергийната ефективност, етиктирането на енергийната ефективност, енергийните характеристики на сградите и насърчаването на енергията от възобновяеми източници, наред с планове за действие в областта на енергийната ефективност и възобновяемите енергийни източници;
33. подчертава значението на актуализацията на Националната енергийна стратегия за периода до 2030 г., приета от Република Молдова през 2017 г., в която се предвижда намаляване на енергоемкостта с 10 % до 2020 г. и на енергийното потребление в сградите с 20 % до 2020 г.; приветства успешното изпълнение на финансирания от ЕС проект „Енергетика и биомаса“, който допринесе за увеличаване на производството на възобновяеми енергийни източници; подчертава значението на приемането на закон за енергийната ефективност, транспониращ Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност; подчертава необходимостта от разработване на национален план за енергийна ефективност на сградите, като се вземат предвид външните и вътрешните климатични фактори;
34. приветства целта на Грузия за намаляване на емисиите на парникови газове до 2030 г. с 25 % спрямо нивото им при сценарий за продължаване на обичайната практика, като тази цел представлява приносът на Грузия към „планираните национално определени приноси“ съгласно Парижкото споразумение;

35. приветства усилията на държавите от Източното партньорство, насочени към диверсификация на енергийните им източници; приветства значителния напредък, постигнат от Украйна в намаляването на много високата енергоемкост на икономиката и инфраструктурата ѝ, включително приетия в Украйна закон за Националната комисия за регулиране на енергийните и комуналните услуги, с който се утвърждава създаването на независим регулатор на енергийния пазар в Украйна в съответствие със стандартите на ЕС; приветства напредъка, постигнат от Украйна в областта на енергийната ефективност, по-специално приемането на закона за Фонда за енергийна ефективност и друго свързано с тази област законодателство, което даде възможност Фондът за енергийна ефективност на Украйна да започне от началото на 2018 г. с частично финансиране от ЕС; приветства започнатия процес на отделяне в съответствие с третия енергиен пакет на ЕС; приветства приемането през август 2017 г. на новата Енергийна стратегия на Украйна за периода до 2035 г. („Безопасност, енергийна ефективност, конкурентоспособност“), в която е определен цялостният набор от широкомащабни реформи в енергийния сектор, с нови цели за енергията от възобновяеми източници, както и целта за намаляване на енергоемкостта на икономиката наполовина до 2030 г.; подчертава необходимостта от проекти за енергийна ефективност на местно ниво, които да носят ползи за съответните общности;
 36. приветства разширяването на Източноевропейското партньорство за енергийна ефективност и опазване на околната среда (EU4Energy), така че да включи всички източноевропейски партньори, с цел да се ускори изпълнението на проектите за енергийна ефективност, да се подобри законодателната и регулаторната среда и да се подпомогне сътрудничеството по инфраструктурни проекти; приканва към споделяне на извлечени поуки и най-добри практики от успешно изпълнените проекти за енергийна ефективност, като например финансираните от ЕС проект „Енергетика и биомаса“ в Молдова и/или мерките, предприети от Грузия и Украйна за повишаване на енергийната ефективност в жилищните сектори; решително подкрепя ангажимента на Конвента на кметовете за страните от Източното партньорство (CoM East), който обединява местни и регионални органи, работещи за изпълнението на цели в областта на климата и енергетиката; подчертава значението на други финансирани от ЕС проекти, като например пакета от проекти „Clima East“, с който се цели партньорите да бъдат оборудвани за постигането на намаления на емисиите на парникови газове;
 37. приветства факта, че Азербайджан е класиран на 28-о място в Глобалния индекс за енергийна ефективност според Индекса за енергийна производителност и икономически просперитет за 2015 г.; приветства факта, че резултатите на Азербайджан по отношение на енергийната производителност се подобряват годишно с 12,8 %, което е най-бързият темп на подобрене на енергийната производителност в световен мащаб;
 38. приветства целта на Азербайджан за намаляване на емисиите на парникови газове до 2030 г. с 25 % спрямо нивото им от 1990 г., като тази цел представлява приносът на Азербайджан към планираните национално определени приноси;
 39. приветства членството на SOCAR (държавното петролно дружество на Република Азербайджан) в инициативата на Световната банка „Край на рутинното изгаряне във факел до 2030 г.“;
 40. възлага на своите съпредседатели да предадат настоящата резолюция на председателя на Европейския парламент, на Съвета, на Комисията, на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на члена на Комисията, отговарящ за европейската политика за съседство и преговорите за разширяване, на Европейската служба за външна дейност, на правителствата и парламентите на държавите – членки на ЕС и на източноевропейските държави партньори.
-